ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.8.2021 г.
COM(2021) 485 final

2021/0276 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на Италия да прилага намалени акцизни ставки върху газьола, използван за отопление, доставян в община Кампионе д'Италия, и върху електроенергията, доставяна в същата община, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията в Съюза се урежда с Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[1] („Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията“ или „Директивата“).

В член 19, параграф 1 от Директивата се посочва, че в допълнение към разпоредбите, предвидени по-специално в членове 5, 15 и 17 от нея, Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително освобождаване или намаляване на равнищата на данъчно облагане поради специфични съображения, свързани с политиката.

Италианската община Кампионе д'Италия представлява италиански ексклав в Швейцария със силно ограничен географски обхват и малко на брой население[2]. Територията ѝ, която отчасти граничи с езерото Лугано, е изцяло заобиколена от швейцарския кантон Тичино.

Този ексклав има стръмна орографска структура, която ограничава неговата урбанизация и като цяло достъпността му, а това прави по-трудно установяването на промишлени дейности.

Освен това Кампионе д’Италия се намира в тежка икономическа криза (допълнително влошена от пандемията от COVID-19) в резултат от затварянето на неговото казино, върху което бе почти изцяло основана икономиката му.

В допълнение, включването на Кампионе д’Италия в митническата територия на Съюза на 1 януари 2020 г.[3] доведе до ново увеличение на разходите за енергийни продукти (например електроенергия и газьол, използван като гориво за отопление)[4].

Според италианските органи особеното географско положение на община Кампионе д’Италия, съчетано с липсата на газоснабдителна мрежа и тежките климатични условия, е довело до по-високи разходи за енергия, независимо дали произходът ѝ е от Швейцария или от най-близката италианска провинция. По-специално минималното разстояние по автомобилен път, изисквано за доставката на мазут от Италия, е приблизително 30 km (разстоянието между Кампионе и Комо). Освен че представляват допълнителен разход, друг важен фактор, който възпира италианските икономически оператори да извършват тези операции, е необходимостта от изпълнение на митнически формалности за преминаване на италианската и швейцарската граница.

С писмо от 7 август 2020 г. италианските органи поискаха разрешение да прилагат намалени акцизни ставки върху газьола, използван за отопление, и върху

---

1 ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51—70.

2 Приблизително 2,6 km², от които 0,9 km² суша и 1,7 km² езеро, с 1961 души местно население към 1 януари 2019 г.

3 Този нов митнически и данъчен статут на Кампионе д’Италия беше определен в Регламент (ЕС) 2019/474 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. и в Директива (ЕС) 2019/475 на Съвета от 18 февруари 2019 г.

4 Разходите за енергия за потребителите, намиращи се в Кампионе д’Италия, рязко нараснаха с почти 18 % за електроенергията и с 22 % за газьола след включването на Кампионе д’Италия в митническата територия на Съюза на 1 януари 2020 г. (заради акциза и ДДС).

електроенергията, доставяни на територията на община Кампионе д'Италия. Като обосновка на искането си за дерогация Италия изтъква особеното положение на Кампионе д'Италия, описано по-горе.

Предложените ставки за електроенергия са 0,0005 EUR /kWh — при използването ѝ в помещения и места, различни от домакинствата, и 0,001 EUR /kWh — при използването ѝ в домакинствата, което съответства на 4 % от националния акциз и е равно на съответните минимални ставки, предвидени в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Предложената ставка за газьола, използван като гориво за отопление, е 201,50 EUR за 1000 литра, което съответства на 50 % от прилаганата ставка на национално равнище, но е над минималната ставка, установена в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

Така косвените данъци, прилагани за тези енергийни продукти, потребявани в Кампионе д'Италия, ще бъдат в общи линии същите като прилаганите в Швейцария[5].

С поисканото разрешение Италия има за цел да смекчи високите разходи на домакинствата и предприятията за доставка на енергия в този район, тъй като тези енергийни продукти се използват за отопление (газьол) и за посрещане на всички нормални ежедневни нужди, свързани с потреблението на електроенергия (осветление, функциониране на домакинските уреди, отопление и охлаждане и т.н.).

Това данъчно предимство би позволило да се облекчат допълнителните разходи за отопление на населението на Кампионе д'Италия, които се дължат на студения климат, трудностите при снабдяването с гориво и специфичните разходи за спазване на изискванията.

Затова посочената мярка изглежда подходящ инструмент за справяне с особеното положение на италианската община.

Исканият срок на действие е шест години — от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2027 г., което е в рамките на максималния срок, разрешен съгласно член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

Данъчното предимство не може да се комбинира с други намаления на акцизите. То ще бъде ограничено до потреблението в община Кампионе д'Италия.

Според приблизителните изчисления годишните бюджетни разходи възлизат на 0,105 милиона евро.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Разпоредби съгласно Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията

Член 19, параграф 1, първа алинея от Директивата гласи:

В допълнение към разпоредбите от предишните членове, и по-специално тези от членове 5, 15 и 17, Съветът, като действа единодушно по предложение на Комисията, може да даде разрешение на всяка държава членка да въведе допълнително освобождаване или редуциране на нивата на данъчно облагане поради специфични съображения.

[5] Електроенергията и газьолът все пак ще бъдат между 7 и 8 % по-скъпи.

Посредством въпросното намаление на данъка италианските органи имат за цел да смекчат социалните и икономическите последици от кризата, от която страда населението на Кампионе д'Италия, като намалят въздействието на по-високите разходи за закупуване на мазут и електроенергия.

Възможността за въвеждане на благоприятно данъчно третиране на някои енергийни продукти и електроенергия, доставяни в италианската община Кампионе д'Италия, може да бъде предвидена съгласно член 19 от Директивата, тъй като неговата цел е да позволи на държавите членки да въведат допълнително освобождаване или намаление поради специфични съображения, свързани с политиката.

Член 19, параграф 2 от Директива 2003/96/ЕО предвижда за този вид мерки максимален срок от шест години с възможност за подновяване. Като има предвид липсата на каквото и да било отрицателно въздействие на сега действащата мярка върху търговията в рамките на ЕС и върху общото равнище на данъчно облагане на горивата и електроенергията в Италия, Комисията предлага на този етап исканото от Италия разрешение да се предостави за срок от шест години, т.е. от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2027 г. Дерогацията обаче не бива да възпрепятства бъдещото развитие на действащата правна уредба и следва да е съобразена с предстоящото преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, както и евентуалното приемане от Съвета на правен акт въз основа на предложение на Комисията за изменение на посочената директива. Това преразглеждане следва оценката на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[6] и заключенията на Съвета относно рамката на ЕС за енергийното данъчно облагане от 28 ноември 2019 г.[7]. В своите заключения Съветът прикани Комисията да анализира и оцени възможните варианти с оглед на своевременното публикуване на предложение за изменение на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Той призова Комисията също така да обърне специално внимание на обхвата на Директивата, минималните ставки, както и специфичните намаления на данъчната ставка и освобожданията от нея.

При тези обстоятелства и въпреки че би било целесъобразно разрешението да се предостави за поискания период, действието на дерогацията следва да бъде обвързано с влизането в сила преди края на юни 2027 г. на общи разпоредби, уреждащи тази материя.

Правила за държавна помощ

Мярката може да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Тъй като намалените данъчни ставки са над минималните равнища за ЕС, тази мярка би попаднала в обхвата на член 44 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (Общия регламент за групово освобождаване). След като срокът на действие на Общия регламент за групово освобождаване изтече на 31 декември 2023 г., помощта остава освободена през шестмесечния период на приспособяване (вж. член 58, параграф 4 от Общия регламент за групово освобождаване). Решението не засяга правилата за държавните помощи, приложими през обхванатия от дерогацията период.

6 SWD(2019) 329 final.

7 Заключения на Съвета от 28 ноември 2019 г., 14608/19, FISC 458.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Всяко искане за дерогация съгласно член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията трябва да бъде разгледано от Комисията, като се вземат предвид правилното функциониране на вътрешния пазар, необходимостта от осигуряване на условия за лоялна конкуренция, както и политиките на ЕС в областта на здравеопазването, околната среда, енергетиката и транспорта.

Използването на различни данъчни ставки частично компенсира допълнителните разходи за закупуване на мазут и електроенергия в община Кампионе д'Италия, намираща се в особено неблагоприятно положение в сравнение с останалата част от Италия и за която стандартната данъчна ставка би довела до прекомерна данъчна тежест. В действителност особеното географско положение, съчетано с липсата на достъп до мрежата за природен газ и тежките климатични условия, се изразява в по-високи разходи за доставка на енергийни продукти.

Намалените данъчни ставки както за мазута, така и за електроенергията ще позволят на домакинствата и предприятията в Кампионе д'Италия да избегнат увеличение на разходите за енергийни продукти. Данъчното облагане остава равно на или по-високо от минималните равнища на данъчно облагане, определени в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

Мярката не е оценена като несъвместима със съответните политики на ЕС в областта на енергетиката.

Освен това мярката е приемлива от гледна точка на правилното функциониране на вътрешния пазар и необходимостта от осигуряване на условия за лоялна конкуренция. Предвид ограничените ѝ териториални и финансови последици, мярката не нарушава конкуренцията и не възпрепятства функционирането на вътрешния пазар.

И накрая, намалението на данъка не може да се ползва съвместно с други видове данъчни намаления.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 19 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Косвеното данъчно облагане, което е в обхвата на член 113 от ДФЕС, само по себе си не попада в изключителната компетентност на Европейския съюз по смисъла на член 3 от ДФЕС.

Същевременно по силата на член 19 от Директива 2003/96/ЕО Съветът има изключителна компетентност — по силата на вторичното законодателство — да разреши на дадена държава членка да въведе допълнителни освобождавания или намаления по смисъла на посочената разпоредба. Затова държавите членки не могат да изземат функциите на Съвета. В резултат на това принципът на субсидиарност не е приложим към настоящото решение за изпълнение. Във всеки случай, тъй като настоящият акт не е проект на законодателен акт, съгласно Протокол № 2 към Договорите той следва да не се изпраща на националните парламенти за преглед на спазването на принципа на субсидиарност.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност. Намаленията на данъка не надхвърлят необходимото за постигане на въпросната цел. Намаленията на данъка са приложими в един много ограничен географски район. Разрешените данъчни ставки са равни на минималните равнища на данъчно облагане, предвидени в Директивата, или са по-високи от тях.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета. В член 19 от Директива 2003/96/ЕО се предвижда единствено този вид мярка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Мярката не налага оценка на действащото законодателство.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Италия, и засяга само тази държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение се отнася до разрешение за отделна държава членка по нейно искане и не налага извършването на оценка на въздействието.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Мярката не предвижда опростяване. Тя е следствие от искането, отправено от Италия, и засяга само тази държава членка.

- **Основни права**

Мярката не оказва влияние върху основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката не поражда финансова или административна тежест за Съюза. Следователно предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не е необходим план за изпълнение. Настоящото предложение се отнася до предоставяне на разрешение за намаление на данък за отделна държава членка по нейно искане. То се предоставя за ограничен срок — до 30 юни 2027 г. Приложимите данъчни ставки ще бъдат равни на или по-високи от минималното равнище на данъчно

облагане, установено с Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Мярката може да бъде подложена на оценка в случай на искане за подновяване на разрешението след изтичането на срока на действие.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

За предложението не се изисква да се предоставят обяснителни документи във връзка с транспонирането.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Данъчните ставки за електроенергия ще бъдат 0,0005 EUR /kWh — при използването ѝ в помещения и места, различни от домакинствата, и 0,001 EUR /kWh — при използването ѝ в домакинствата, което съответства на съответните минимални ставки, предвидени в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията. Предложената ставка за газьола, използван като гориво за отопление, е 201,50 EUR за 1000 литра, което съответства на 50 % от прилаганата ставка на национално равнище, но е над минималната ставка, установена в Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

В член 1 се постановява, че на Италия ще бъде разрешено да прилага намалени данъчни ставки върху газьола, използван за отопление, доставян в община Кампионе д'Италия, и върху електроенергията, доставяна в същата община.

В член 2 се постановява, че съгласно отправеното от Италия искане разрешението се предоставя за срок от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2027 г. в рамките на максималния срок от 6 години, разрешен от Директивата.

2021/0276 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на Италия да прилага намалени акцизни ставки върху газьола, използван за отопление, доставян в община Кампионе д'Италия, и върху електроенергията, доставяна в същата община, в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията[8], и по-специално член 19 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) С писмо от 7 август 2020 г. Италия поиска разрешение да прилага в съответствие с член 19 от Директива 2003/96/ЕО намалени акцизни ставки върху газьола, използван за отопление, и върху електроенергията, доставяни в община Кампионе д'Италия. На 19 януари 2021 г. италианските органи представиха допълнителни сведения и разяснения в подкрепа на искането. Разрешението бе поискано за срок от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2027 г.

(2) Община Кампионе д'Италия представлява италиански ексклав в Швейцария със силно ограничен географски обхват и малко на брой население. Районът е планински, което ограничава градското развитие, промишлените дейности и цялостната му достъпност. Предвид географското положение на Кампионе д'Италия, липсата ѝ на достъп до мрежата за природен газ и тежките ѝ климатични условия, разходите за доставка на енергийни продукти до тази община са високи, независимо дали доставката се извършва от Швейцария, или от Италия. Освен това включването на Кампионе д'Италия в митническата територия на Съюза на 1 януари 2020 г. доведе до увеличение на разходите за енергия на домакинствата и предприятията.

(3) Използването на различни акцизни ставки има за цел да намали тези високи разходи за енергия.

(4) Комисията направи преглед на исканата мярка и счете, че тя не нарушава конкуренцията, не възпрепятства правилното функциониране на вътрешния пазар и не може да бъде смятана за несъвместима с политиката на Съюза в областта на околната среда, енергетиката и транспорта. Намалените акцизни ставки както за газьола, така и за електроенергията остават равни на или по-високи от минималните равнища на данъчно облагане, определени в Директива 2003/96/ЕО, и биха компенсирали частично увеличените разходи за енергия в

[8] ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

общината. Намалението на данъка не може да се ползва съвместно с други видове данъчни намаления.

(5) Затова на Италия следва да бъде разрешено да прилага в община Кампионе д'Италия намалени данъчни ставки върху електроенергията и газьола, използван за отопление.

(6) Всяко разрешение, предоставено по силата на член 19, параграф 2 от Директива 2003/96/ЕО, трябва да е строго ограничено във времето. За да се обезпечи достатъчна степен на сигурност за община Кампионе д'Италия, разрешението следва да се предостави за срок от шест години. За да не бъде застрашено обаче бъдещото общо развитие на действащата нормативна уредба, е подходящо да се предвиди, че ако Съветът, като действа на основание на член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти, с която настоящото разрешение няма да бъде съобразено, настоящото решение следва да спре да се прилага на датата, на която започнат да се прилагат тези общи разпоредби.

(7) Настоящото решение не засяга прилагането на правилата на Съюза относно държавните помощи,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

На Италия се разрешава да прилага намалени акцизни ставки върху газьола, използван за отопление, доставян в община Кампионе д'Италия, и върху електроенергията, доставяна в същата община, при условие че са спазени минималните равнища на данъчно облагане, посочени в членове 9 и 10 от Директива 2003/96/ЕО.

Член 2

Настоящото решение се прилага от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2027 г.

Ако обаче Съветът, като действа на основание на член 113 или на друга относима разпоредба от Договора за функционирането на Европейския съюз, въведе изменена обща система за данъчно облагане на енергийните продукти, с която разрешението, предоставено по силата на член 1 от настоящото решение, няма да е съобразено, срокът на действие на настоящото решение изтича на датата, на която започнат да се прилагат тези общи разпоредби.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Италианската република.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател